

Skifte 1793 Frantz Johansen Rødseth (1706-7?-93) Hatløy (1745-93) (Da:Ul36br1aH)
Avskreve med liten bokstav i substantiv, aa til å og w til v.
Pengar er Rigsdaler - mark - skilling (1rd. = 6m. =96sk.)
Vekt er 1 vog = 3 bismerpund = 72 mark (vog - bpd. - ms.)

Hatløen i Ulvstens:

ANNO 1793 den 11.novemb. foretaget en lovlig registrering og vurdering efter afgl. Sr. Frantz Johansen Rødseth og hustrue Madam Kirsten Rødseth til påfølgende lovrigtig skifte og deeling imellom de afdødes igienlevende arvinger Sc:

1. Sønnen Sr. Johan Jacob Rødseth gl. 40 år.
2. Søn Claus Rødseth gl. 38 år.
3. Datteren Anne Kirstina gift med Niels E. Hareide.
4. ---"--- Ingeborg M. gift med Sivert Olsen.
5. ---"--- Giertrud Maria Rødseth gl. 31 år med form. hendes broder Claus Rødseth.
Vurd.mænd Reinert Hatløen og Knud Olsen Scheye .-

Mellom arvingerne blev ellers aftalt og vedtaget, i henseende til gårdens afling af høe, og korn m.v. at ældste søn Jan Rødseth nyder samme imod at alle tjeneste folks løn for dette år, betales af ham, såvel som gårdens og brugets skatter, uden at samme kommer boet til udgift. Videre blev ventileret om åsædet Hatløen , som ældste søn og odelsberettiget synes at være for høydttaxeret ; Det blev da afalt og besluttet, at bemældte ældste søn Jahn Rødseth nyder Hatløen med besætning bestående af 12 kør , 1 oxe, 1 kalv, 18 får, 4 geder og en rød hoppe, med de øvrige arvingers samtykke og gode villie for summa 1000rd.

I henseende til en sag, som stervboet har med Rønneberg ved Bergens Laugting angående en koe hos Ole Ringstad, blev aftalt, at stervboet ikke beregner denne koe til indtægt, men overlader dens værd til en duceur for den procurator som ved laugtinget er befalet at føre sagen efter det erholdte Benef. paupert. for laugtinget, i fald den der vindes ; men tabes den, appeleres den efter erholdet Benif., uden udgift for boet, i hvilket fald sorenskr. lovede at besørge det fornødne.

Boets bøger og papirer påtog arvingerne sig at giennem gåe og leqvidere med alle vedkommende, samt derover forfatte et instrument, som de i sin tid vil overlevere skifteforvalteren. I henseende til boets anpart tiende af Sande Kirke, lovede medeieren Olsen at indkomme med regning over sammes beløb til næste samling.

Tienden af Søvde Kirke lovede deres Hr. brødre Jan og Claus Rødseth at indfordre og give regning over.

Tilsidst begjærede samtlige tilstædeværende arvinger, at sorenskr. vil beramme en offentlig auction over dets løsøre effecter og følgende gårde: Sundahlsåsen , Leene og Qvalsvigen. Denne auction blev af sorensk. berammet til 7.januar næste år og påfølgende dage.

Således passeret den 11. og 12. novembr. 1793.

J.Bull, Sivert Olsen, Claus Rødseth, Johan Rødseth, Niels Giøsumd.

ANNO 1794 den 23.maji blev dette boe atter foretaget på Kielsund tingstæd, hvorda var nærværende Jan & Claus Rødseth og Sr. Sivert Olsen. Disse arvinger forlangede at fåe boets eiende anpart i Ulvestad exponeret for auction nu ved tingets holdelse i Wolden og til den med placater strax udstæde, som på søndag kunde bekendtgjøres ved Kirken derinde. Denne gård skylder 4,5 vog fiskeleie med bøxel og landskyld .

Arvingerne forlangede at sorenskr. vil behage at beskikke Hans Røring i anledning af det krav

boet har på ham om et huus i Ålesund hvorom de vil indkomme med nærmere requisition. Skulle arvingerne finde for godt at bortsælge meere gods, vil de indkomme med requisition derom til sorenskr.

Til høste tinget vil arvingerne see at bringe alt til endskab så boet til den tid kan blive sluttet.

Sivert Olsen. J.Rødseth Cl.Rødseth

ANNO 1794 den 20. septemb. foretog skifteretten atter dette boe i Hågenhavnen i overværelse af arvingerne begge brødrene Rødseth, og Sr. Sivert Olsen hvorda her. Olsen fremlagde en spæcification over modtagne rettigheder her i boet, dat 19. h. sålydende med et bilæger. ligeså en approb. regning af Niels Giøsum, hvorefter boet kommer tilgode 40rd.5m.0sk. som de tilstædeværende arvinge, påstod måtte kortes hans arv.

Regn. uden dato lyder således:

Restansen af Sande tienden til Sande Kirke, hvorefter boet kommer tilgode det halve med 26rd.3m.7sk. dat.31.decemb.1793 som arving. påstod måtte repareres på dem alle.

Claus Rødseth indleverede en regning af 19.september hvorefter boet kommer tilgode 105rd.3m.14sk. som han begiærede måtte leqvideres i hans arv, sålydende: ##

(ikkje avskreve)

I henseende til gården Stoksunds værd blev nu af de tilstædeværende arvinger vedtaget at samme ansettes for 70rd., ligeså Qvalsvigen for 65rd. Sande Kirke blev ansadt med fælles samtykke for 800rd. Søvde Kirke for 350rd.

De tvende søstre Madame Olsen og Jomfr. Giertrud Maria som haver været længst hiemme blev tilstået nemlig Mad. Olsen 50rd. og Jomfrue Giertrud Maria 60rd., for den udviiste tjeneste med fælles forældre. Når Jan Rødseth er tilbagekommen fra Bergen, bliver skiftet sluttet efter nu giorte overlæg mellom sorenskr. og arvingerne, enten på sin gård, eller arvetomten, til hvilken tid arvingerne lovede udsettelse i den af Rønneberg indleverede regning den 22.sept.d.å.

Hvad landskylden af jordegodset angår og tienden af Sande Kirke, da tilhører samme dette år, den som får disse eiendomme i udlæg. datum ut supra

Sivert Olsen. J.Rødseth. C. Rødseth.

ANNO 1795 den 28.januar. blev på gården Hågenshavn foretaget en skiftesamling for at tilendebringe og slutte skiftet, efter afgl. Frants Rødseth og Hustrue. Nærværende ved samme Sr. Sivert Olsen og S. Claus Rødseth, de andre arvinger ere endnu ikke formedelst indtrufne uveyr ankomne. Disse arvinger indleverede den dem fra skifteforvalteren tilsendte Christopher Rønnebergs Regning stor 157rd.5m. den 22.septbr. 1794 med den declaration: at de af denne regning, som så gandske ubeviist og urigtig, ej kunde acceptere eller tilstå meere end for de fordrede begravelser omkostninger 4rd.1m., samt udi korn-tiende for 12 år, efter billighed, årlig 4sk. (ort?). I henseende til fiske-tienden da forklarede de videre at den Sal. afdøde var en så gammel mand, at han forlængst havde overgivet sit fiske-brug, der endog kan erfahres af at der ikke engang fandtes de dertil fornødne redskaber i stervboet efter ham. Silde-tienden vedkommende, da opfordrede de Rønneberg til beviis om hans ret til samme og til hvormeget.

Tieneste lønnen angående, da formoder de sikkerlig at samme må være betalt efter så mange års forløb, og aldeles ikke kan de tilstå denne fordring, der er nogle og 30ve år gl.

Den fordrede skat, ville arvingerne betale, når Rønneberg kunde beviise at den Sal.afdøde havde modtaget, efter hans påstand, det derfor udpantede.

Rønneberg refirerede sig til sin indleverede regning under 22.septemb. med dette tillæg at foreviise her til skifteretten de originale beviiser fra Master William Gordon af 27. oct. 1761 der lyder således: ## *(Ingen avskrift)*

Tillige foreviiste Rønneberg en courant regning af benevnte Gordon , hvorudi de 50rd. i løn beviises er mig prompte betalt, regningen er dat. 17.aug.1762 lyder således #:

Hvorefter han påstod sin anstændige tilkiendte løn af skifteretten; Tilligemed forevises til skifteretten afgl. Frantz Rødseth har oppebåret skatterne af Houge i Nærøe Skibr. som med skiftebreeve og beviser for eftertiden skal godtgjøres, om arvingerne så behager, som de penderer året 1788.

Til silde-tiende med v. erlægges skifteretten forviises beviis af Prousten Cappelen.

Derefter protesterede herved imod arvingernes ubillige acceptation af så lidet og ubetydelig tilståelse, men finder mange ulovl. udflugter mod en ret fordring, man indstillede et og alt under skifterettens medholdelige kiendelse og dessission under ald lovlig forbeholdenhed. Christopher Rønneberg efter mundtlig ordre haver at melde til skifte retten for Birthe Maria Gundersen i Bergen nu Sal. Steen efterlevende. Han måe tillige efter ordre melde en præ- tention, som Rasmus Gundersen, hendes første mand tilkommer her udi afgl. Frantz Rødseths stervboe eftter en Notarial Forretning af 1.maii 1783 forrettet af S.T. Hr. Sorenskriver J.L. Bull, og afgl. Frantz Rødseths tilståelse om godtgjørelsen , men forgiæves; tvert derimod på en urigtige grund fordret udi Rasmus Gundersens stervboed udi Bergen for penge, som han skal have udi afhandlede gård Stochsund udi Nærøe Skibr. beliggende, som Madm. Gundersen begiærede og påståe den summa m.m. liqvideret med sit betydelige tab, som vist er tredobbelt høyere og bemeldte Notrial Instrument skal godtgjøre med den fornødne regning specificerede på skade gielden, begiærede derfor skifteretten udsadt.

Forenævnte nærværende arvinger svarede herpå at denne sag er tilforn ved skiftet efter Rasmus Gundersen afgiort, hvorved de aldeles protesterede mod nogen vidløftighed eller anstand med dette skifte for den sags skyld, da de vil være ansvarlig for hvad vedkommende i den henseende kan tilkomme.

Rønneberg er vel fornøyet at arvingerne godtgjør ald lovl. pretentioner, men Madm. Gundersen formeener sig at være ejer eftter skiødet for gården Stocksund.

I henseende til Rønnebergs fordring blev

ERAGTET:

Hvad Rønneberg af sin regning kan tilkomme bliver decideret ved dette skiftets slutning.-

Efter at dette var forrettet fremleverede Hr. Olsen et Notarial Instument dat. 24.junii 1794 i hvilket Hans Røring har forbundet sig at betale til stervboet for resterende af kiøbe-summen for et huus 47rd.3m.1sk. hvilke penge han decladerede at have incasseret: som kommer boet til indtægt.

Videre blev fremlagt en pante-obligation dat 23.maii 1794, følge hvilken Sr. Hans Leganger skylder her til boen 86rd.2m.8sk.

Efterfølgende dag den 29. jan. blev dette skifte atter foretaget i Hatløen i overværelse af forenevnte Sr. Sivert Olsen, samt Jan & Claus Rødseth. Niels Hareide kunde endnu ikke, formedelst indtrufne uveir fremkomme.

Hvorda først blev opgivet af arvingerne og påfordret af creditorene følgende giæld, Sc:

Rasmus Olsen Wiig for resterende tjenesteløn	(20-0-0)
Peder Jacobsen Hatløen i lige måde	(25-0-0)
Søren Olsen Leene i lige måde	(15-0-0)

Niels Knudsen Huusmand her på Hatløen, i lige måde	(30-0-0)
Nille Pouldatt. Hatløen liges.	(8-0-0)
Enken Maren Hoff ligeså	(3-0-0)
Anders Jacobsen Hatløen ligeså	(5-0-0)
Pigen Margrethe Ellingdatt. Roppen liges.	(5-0-0)
Sr. Hans Krohn i Bergen efter regn af 30.julii 1792	(16-4-7)
Ole Sounes for T. L.	(5-0-0)
Gunder Jørgensen skomager, for gl. sko-arbeide	(2-0-0)
Knud Abrahamsen Ulvsten fordrede her i boet eftter beviis af 20.sept. 1784, for en qwærn, som han har kjøbt, men befandtes at være uduelig	(8-0-0)
Sr. Johan Leganger haver at fordre her i boen efter oblig. af 3.julii 1781, capital (658-0-0)	
Hvorfra afgår for 13 års 1/4-ProCento skat, som ikke ved renternes betaling decorteret, den summa (21-2-6) Altså igien	(636-3-10)
Sr. Jan Rødseth indleverede i boet en regning af dags dato, følge hviken han fordrer her i boet den summa	(594-0-12)
hvorhos på samme regning er anført adskilligt som bemeldte Jan Rødseth igien pligter til denne stervboed, obløbende til 402rd.3m. , så at Sr.Rødseths fordring ballanceres med 191rd.3m.12sk. hvilken regning lyder således #: (ingen avskrift)	
I henseende til denne regning lod hans medarvinger tilføre: at de aldeles ikke vil vægre sig ved at betale alt hvad bemeldte Rødseth bevislig og med rette tilkommer, men de overlader til skifte-forvalteren ved sin decision at afgjøre hvor vidt bemeldte regning i alle sine poster kan ansees for afbeviist og med- føre billighed, og derefter påkiende hvad boen kan komme til at betale. Arvingerne forklarede at stervboen har, efter anførsel i brødrenes Claus & Jan Rødseths regninger betalt for Niels Giøsund følgende skatter Sc: For Korshavn 1793 (7-0-3) og for Hareide 1787 (9-5-14) Tilsammen (17-0-1) Som bemeldte Niels Giøsund bliver skyldig her til stervboen.	

Efter at boets indtægt og udgift således var anført, forklarede arvingerne, at ligesom de forhen vare blevne enige om, at Jan Rødseth skulle beholde stædet Hatløen, som han boer på for 1000rd. således vart de nu end videre forenede om: at af boets tilhørende 1/2-part i Sande Kirke skulle Hr. Olsen 1/4-deel for 400rd. , og Claus Rødseth 1/4-deel for ligl. 400rd. , samt at boens tilhørende 1/2-part i Søvdé Kirke skulle pålodnes Jan Rødseth ; i henseende til de øvrige faste ejendomme, så opgav arvingerne hvilke af gårdene de anså for gode og hvilke for slette, og udbad sig derefter at enhver af dem ved udlodningen måtte efter deres arveparts størrelse fåe lod derudi.

Herved blev nu denne forretning sluttet, og skiftets slutning bestemt at foretage på soren-
skriverens gård Spilkeviig det første muelig.

Således passeret vedgår. På Sorenskriver Bulls vegne *A.Landmark.*

Sivert Olsen.

J. Rødseth.

Claus Rødseth.

Efterat denne skiftesamling var sluttet; declarerede fornævnte endnu nærværende arvinger at de havde forglemt at opgive boet til indtægt en tømmer stue stående på gården Møchlebust, som dette stervboe er eier for; Denne blev da nu anført og vurderet for (8-0-0)

Videre blev til skifteforvalteren indsendt fra sønnen Jan Rødseth en regning under dato 31. janua. 1795 på noget som han i sin forrige regning havde forglemt der obløber til (7-0-0)
Samme lyder således #: (inge avskrift)

ANNO 1795 den 25.febr. foretog sorenskriveren sig dette skifte til endelig slutning på hans gård Spilkeviig i Borgens præstegi. i overværelse af A. Landmark og H.M.Schnitler, hvorda i anledning af Christopher Rønnebergs indgivne regning og hvad derom i forretningen er ventileret blev afsagt sådan

DECISION:

Ved en til skifte forvalteren indsendt og af arvingerne ved den i boet sidstholdte skifte samling, bemanglet regl. af 22.sept. a.p. med vedfulgte af Chri. Rønneberg selv verifi-cerede bilagere på slet papiir. Vedhæftet hans regning gjør Rønneberg adskillige særskilte pretentioner på boet, som af arvingerne enten gandske eller tildeels ere benægtede og Rønneberg provoseret at bevise samme. Disse fordringer kan beqvemmeligst afgiøres og bedømmes under følgende poster:

Den første post angår rettigheder til Ulvsten Kirke.

Mod Rønnebergs regning have arvingerne gjort denne alminnelige declaration: at de af denne regning, som så ganske ubeviist og urigtig, ej kunde acceptere eller tilståe meere end for de fordrede begravelser omkostninger 4rd.1m. samt udi korn-tiende for 12 år 1 pd. årlig a. 16sk. samt udi bue-tiende årlig 4sk., hvilke tvende poster udgiør tilsammen 6rd.4m.

Hvad sig fiske-tienden angår da udbeder arvingerne sig derom således: I henseende til fiske-tienden da forklarede de vider, at den Sal afdøde var en så gl. mand at han forlængst havde overgivet sit fiskebrug, der end og kan erfares af, at der ikke engang fantes de der-til fornødne redskaber i boet efter ham.

Silde-tienden provocerede de ham at beviise sin påstand om, samt om hvormeget.

Når Rønneberg i sit svar på arvingernes replique, aldeles intet melder om fiske-tienden i almindelighed og om silde-tienden allene producerer et af ham selv så kaldet beviis fra provst Cappelen, hvoraf intet kan reliveres til oplysning for hans påstand i denne begivenhed. Så synes det som Rønneberg efter arvingernes provocation ikke har været i stand til at beviisliggiøre sin fordrings rigtighed og således stiltiende frafaldt samme.

Denne udeladelse af Rønneberg. // Derefter protesterede herved mod arvingernes ubillige acceptation af så lidet og u-betydeligt tilståelse, men finder mange u-lovlige udflugter om en ret fordring // m.v.; kan skifteretten ikke antage, som beviis eller i stæden derfor. Ligeså lidet kan man antage det Rønneberg udgivne og så kaldet afgl. Provst Capelens beviis for endten derfor, eller som et document der fortienner mindste reflection, da det har alle kiende tegn på et fuldkommen chateqv.

Det første af denne seddel er skrevet med en hånd og et slags blek og det øvrige med en anden og et andet slags blek. Imellom linjerne af det med den ukientes hånd, som har skrevet det øvrige af seddelen, som det synes med Christopher Rønnebergs egen og med et sortere blek: x fant -10" Under det med den ukiendte hånd skrevet, står ligeledes med sortere blek og med samme hånd, som både det efterfølgende og forbemeldte anførte ord:

1784. I øvrigt har hele seddelen intet årstall.

Det efterfølgende af seddelen står på 2de rubrique i en hvis afstand fra hinanden, nemlig beregningene over færingene og tøndernes antal på et stæd og anmerkingen om provst Cappelen på et andet.

Endelig mangler og seddelen det væsentlige af alle de egenskaber, som bør findes hos et lovgyldigt document, nemlig navns underskrift, hverken Cappelens eller Rønnebergs findes der, men af disse Rønnebergs ord til slutning: "Efter Sl.lij Prus. v. C. til min oplysning udi Saletende (juletiende) 1784 som følge" må man troe han har skrevet det, det mindste til sin egen efterretning.

Confererer man dette document med L.5 B.13 C.45 ret. som lyder: hvor giæld vil kræve synderlig efter død mand bør til krav at beviise, enten med rigtig håndskrift eller anden

nøyaktig beviis , har en ingen af deelene, hverken håndskrift eller andet beviis , hvilket i overenstemmelse med denne ret. pålæ Rønneberg at fremkomme med.

Foruden at kravet således ikke er beviist, har det og al presumption mod sig; Efter Rønnebergs eget udsagn i hans regning, endtstær det fra året 1784, altså næsten 10 år før Rødseths død, som han kræver efter.

Vel skal Rønneberg, foruden i reg. No.1 af 20. decembr. 1785, have igientaget fordringen ved at indføre den i en seenere reg. No.2 af 22. sept.1785, men andet og meere har han ikke gjort ved fordringen, så det synes ligesom han har frygtet for at procedere med Rødseth derom medens han levede, hvilket han dog truer med i reg. No.1.

Lettere må Rønneberg have anseet det at komme til sin fordring ved at oppebie den ældgamle F.Rødseths død, da han nok ikke har ventet modstand , men at arvingerne skulde troe ham på hans ord. Da nu dette har mislykkes ham, så må han takke sit eget forhold for at han efter sligt document og sådan oplysning, må tage skade for giengield.

Endnu må her tillægges lovens lydende i 5B. 13C. 17,48 og 49 art.

Til hvilken classe kiøbmænd eller kræmmere man end vil regne Rønneberg og til hvilken stand man end vil henføre Rødseth, hvad enten Rønneberg handler en-gros eller en-detail, hvad enten han handler med bønder eller andre, hvad enten Rønneberg kræver efter bog eller karvestok, så foreskriver loven en vis tid inden hvilken han skal gjøre regnskab med sin skyldner. At Rønneberg har gjort af-regning med afgl. Rødseth har man intet beviis for. Hans eget foregivende derom står ikke til troende; men om og så var; så er det både uvist om Rønneberg holder nogen regnskabs-bog, siden han ikke efter arvingernes modsig-else har produceret den til conferering med regningen, allermindst kan man presumere at den er således beskaffen som loven foreskriver, siden Rønneberg ikke er af de slags handelsmænd , som loven omtaler. Endelig om så var, er rigtige udskrifter deraf, ikke blandt de beviiser, som kan gielde uden de supleres med andre; så at, hvorledes man snuer og vender Rønnebergs fordring i denne post, er der ej allene u-beviist, men har og i hen-seende til dens rigtighed presumptionerne mod sig, hvorfor han ikke ved denne ret står til at hielp, men for hvad arvingerne have tilstået ham.

D. post angår Rønnebergs påstand om formeentlig tilgodekommende løn.

Udi sin regning og indlæg til denne ret af 22. sept. s.å. anfører Rønneberg herom følgende ord, hvilket såvidt man kan begribe har hensigt denne hans fordring " må jeg aller ærbødigste mangler, som er u-beregnet i efterskreven copie og her ud før tillige med Mest. Wiliam Gaardon hvad løn han tilstod mig næste år efter jeg tog min lovlige afskeed på Hatløen 1760 og hans copie hvorefter benevnte regninger er anført til beviis

(af 29. octobr. 1761 tilstår han Rønneberg) = overstroke)

for den løn jeg fordrer efter lønnens skik og brugeligt er"

I den omtalte Gordons beviis af 29. octob. 1761 tilstår han Rønneberg 50rd. årlig så længe han er i hans tjeneste . Disse 50rd. er Rønneberg godtgiordte af Gordons Handels forvalter Boethnich i regning af 17. aug. 1762.

På grund af disse beviiser, skal Rønneberg i sin til Rødseth efter foregivende overlever-ede regl. af 20. desbr. 1785 , have reserveret sig 16rd. årlig løn, som han dog ikke udfører i regningen Rødseth til last.

I regningen No.2 af 22.sept. 1788 findes ikke et ord derom , men i Rønnebergs efterskrift på samme af 7. febr. 1793 , efter at Rødseth var død, hedder det " forestående regning er overleveret og denne er copiæt rigtig heder, med denne resevation min 7 års løn udi min bæste ungdom på den sidste og derved forbeholder mig.

I regningen af samme dato No.3 nemlig 7. febr. 1793 til afgl. Frantz Rødseths stervboe findes ikke et ord om denne fordring, men i No.4 af 28. jan. 1794 med overskrift

"til arvingerne efter Frantz Rødseth, anført ham til sidst " Hertil reseveres min anstændige løn for min 7 års tjeneste som udi alle foregående regninger er reserveret mindelig betalt som

herom beder deres erklæring derom hvorefter jeg til skifte-retten skal tage min lovlige mehurs"

Ved det til skifteretten indgivne indlæg og regning, begge under et og tilhobe af 22. sept 1794, findes disse mærkværdige men meget utydelige og u-forståelig ord og meening

"for de 2de første åringer er ingen accord, men efter den første No. herved hæftet er accord med andre småe friheder accorderet for året udgiør mig dog 5 år den summa 80rd. de 2de første åverleverer jeg til skifte-retten Jeg haver slet indte erholdet, af dem burde jeg for klæde betalt slettelse 20rd.

I skifte-samlingen den 28. jan. d.å. resererer Rønneberg sig til denne regning.

For rigtig at kunde bedømme denne fordring, måe man lægge mærke til Rønnebergs egen declaration og Gordons beviis, hvoraf sees at Rønneberg tog af Rødseths tjeneste 1759 eller 60. Fra den tid findes ikke, at Rønneberg har haft noget krav på Rødseth for den regning han foregiver at have tilstillet Rødseth af 20. dec. 1785.

Det er for det første ikke beviist, at Rødseth har fået nogen regn. fra Rønneberg, men om man og antager dette for rigtig, så er derom blot en reservation ej regning derover, fore-vist, i det mindste 25 år efter han forlod tjenesten.

I Rønnebergs reservation af 7. februari ligger en tilståelse af Rønneb. at han ikke før den 20. decbr. 1785 har gjort resevation derom.

Sammenligner man dette krav efter 25 år forløb med L.5B.-13.C.-2. art. som lyder

at alle gields breve der ere ældre end 20 år skal være døde og magtesløse, så er det let at indsee Rønnebergs ugrundede og u-beføede påstand i denne post, og at han just har luuret på Rødseths død for, om mueligt at tilsnige sig samme.

Havde ikke dette været hensigten, hvi sagførte han da ikke Rødseth, når han efter Rønnebergs reservation af 26. decbr. 1785 ikke betalte. Da kunde Rødseth have oplyst sammenhængen på hvad vilkår Rønneberg var i hans huus, m. m. hvilket nu ikke kan fordres af hans børn og arvinger, hvoraf nogle den tid Rønneberg forlod deres faders tjeneste, ikke engang vare fødte.

Vil loven at alle gields breve som ere ældre end 20 år skal være døde og magtesløse, så vil den meeget meere at nu u-beviislig fordring uden at derfor nogensinde har været gields brev måe være det. Dersom man vil antage den modsatte meening, måtte det deraf blive en følge, at ingen mand kunde blive sikker for fordringer i sit stervboe, hvis u-riktighed han kunde afbeviise, i sit liv, ei at tale om den mængde processer, som vilde blive uundgåelig usikker og forstyrrelse mellom mand og mand.

Da det således er sadt ud fra hinanden, at et u-fornyet gields brev ældre end 20 år ikke gielder og endnu mindre end simpel fordring efter denne tid, så følger deraf, at Rønneberg ikke kan nyde noget her i boet for hans fordring i denne post.

3de Post, er om 2rd.4m. der skal være udlagt for skatter hos Anders Askildsen Haue i Gursken pro 1780, hvilken skat Rønneberg kal have betalt til Fogden og følgelig tilkom pantet som Rødseth skal have taget til sig.

Det er besynnerligt med dette krav, at uagtet Rønneberg foregiver at have tilstillet Rødseth regninger på deres mellomværender den 20. decbr.1785, 22.sept. 1788 til stervboet den 7. frbr. 1793, men i ingen af disse meldt det alleringeste om denne fordring, først i den af 28. jan 1794 er det anført. Den er og ikke i skifte retten geleidet med mindste beviis hverken for at denne mand er exequeret for resterende skatter, hvad derfor udlagt, eller at Rønneberg har betalt disse skatter og ligeså lidet, at afgl. Rødseth har bemægtiget sig pantet.

I Rønnebergs svar på arvingernes modsigelse angl. denne post, siger han at skatten skulde dependere af året 1788, men efter regningen skal det være p. 1780.

Efter slige omtrændtligheder kan Rønneberg heller ikke nyde udlæg af boet for dette krav.

Den 4de og sidste Post findes ikke i Rønnebergs regninger, angår og ikke ham selv, men en Gundersens enke i Bergen, for hvem han ved skifte-samling har formeret et krav og påstand, som han udtrykker sig efter mundtlig ordre.

Enhver som har fordring i et stervboe, det være for sig selv eller andre, må enten kunde beviise sin fordring eller i det mindste vide hvori den består og hvor meget han kræver, dette er ikke tilfældet med Rønneberg i denne post. Rønneberg tale om en Notarial-forretning angl. gården Stoksund; men foruden at denne Notarial-forretning ikke er produceret, hvoraf man kan slutte, at Rønneberg har fingeret denne commision for at forøge antallet på sine fordrings poster her i boet, så må denne pretention være afgjort i skiftet efter Gundersen og Rønneberg således i en dobbelt henseende være unionpretent til at påtale den, og altså bliver hermed intet at giøre.

***I følge forestående kiendes for Ret Christopher Rønneberg nyder udlæg efter
1. Post for 5rd.4m. - Men i de øvrige Poster bør boet for hans tiltale fri at være.-***

I henseende til sønnen Jan Rødseths fordringer, som af de øvrige arvinger, er inladt til decision blev således: **DECIDERET:**

Efter Jan Rødseths regning, indleveret i sidste skifte samling med vedfulgte bilagere, bliver hans tilgodekommende 191rd. 3m. 12sk., hvorimod arvingene indlot i særdeleshed have haft at indvende; men kun i almindelighed, at de aldeles ikke vil vægre sig ved, at betale alt hvad bemeldte Rødseth bevislig og med rette tilkommer, men de overlader til skifteforvalteren ved sin decision at afgjøre hvorvidt bemeldte regn. i alle sine poster kan ansees for afbeviist og at medføre billighed, og derefter påkiende hvad boet kan komme til at betale.

Efter en så almindelig påstand kan skifteforvalteren ikke inklade sig med bemanglinger, som med at arvingerne ikke har skiøttet om at oplyse ham, og om hvilke skifte forvalteren uden fornøden oplysning ikke kan fælde en passende kiendelse. Det er i følge al ordentlig modus procedendi, at pågiældende bør oplyse dommeren in facto, loven bør han uden partens oplysning kiende, og han bør bestemt sige hvad han påstår; thi ellers kan dommeren ikke vide hvad han vil og ikke vil, helst i en regning bestående af mange poster hvoraf mængden ikke kan modsiges.

Det bliver da ligefrem at Jan Rødseth nyder udlæg for saldoen at denne sin regning; men for den regning stor 7rd. han under 31. jan. efter at skiftesamlingen var forbie har indsendt til skifteforvalteren, hvorpå man ikke efter at skiftet var optaget, har kundet indhændte medarvingernes tilsvær, kan intet tilståes ham af skifte-forvalt.

***Thi kiendes for ret: Jan Rødseth bør heraf boet nyde udlæg for disse 191rd.3m.12sk.;
men i øvrigt bør boet for hans påstand frie at være.***

Efter at disse 2de eragtninger vare afsagde, blev dette skifte efter afgl. Frantz Rødseth og Hustrue til endelig slutning foretaget, således som følger: først bliver at samle og anføre denne stervboes

INDTÆGT der befandtes at være eftermeldte nemlig

FASTE EYENDOMME (Rd. m. sk.)

Gården og handels-Stædet Hatløen 1 pd. fiskes leie, der ved registerings forretningen blev taxeret for 1200rd., men dog siden, efter overenskommelse mellom arvingerne, nedsatt med besætning til 1000rd. og bliver da at føre boet til indtægt samme

(1000-0-0)

2 vog 1 mell. fisk i gården Store Hatløen, taxeret ver registeringen for

(180-0-0)

Osnes 2 vog 3 mell. fisk

(220-0-0)

Ulvsten, derudi 3,3/4 mellaug

(75-0-0)

Sounes, 3,3/4 mellaug

(75-0-0)

Sande 1,5 vog fisk	(120-0-0)
Yttre-Leene 1 vog	(70-0-0)
Øvre Qvalsviig 1,5 vog NB	(65-0-0)
Storøen 18ms.	(30-0-0)
Soure 3,5 vog	(210-0-0)
Yttre-Houge 1 vog	(70-0-0)
Øvre Brandalslied 1 vog 9ms.	(60-0-0)
Nedre Dito 1 vog 1 pd. 3ms.	(120-0-0)
Qvame 1vog 18ms.	(70-0-0)
Qvamsmyhren 1,5 vog	(120-0-0)
Hatlebreche 2 vog 18ms.	(160-0-0)
Krabbestie, øde er ikke vurderet for noget, men skal som en byrde, følge Sande Kirke.	
Sandnes 5 mellaug	(90-0-0)
Tverberg 3 mellaug	(45-0-0)
Houcheland 2,5 mellaug	(30-0-0)
Muchlebust 4 melh.	(80-0-0)
Mychlemust Kreken 1pd.7,5 ms.	(40-0-0)
I gården Ulvestad, den usolgte 3 vog 12ms. for	(252-0-0)
Sundahlsås 1 pd. 12ms.	(30-0-0)
Welle 2,5 mell.	(40-0-0)
Lystad 2,3/4 mell.	(60-0-0)
Korshavn, 1 vog 2 pd. 6ms.	(100-0-0)
Kråen 3 mell.	(60-0-0)
Stochsund 1/2 vog NB	(70-0-0)
1/2-part i Sande Kirke ansadt efter arvingernes samtykke for	(800-0-0)
1/2-part i Søvde Kirke liges. for	(350-0-0)
1 stue stående på Hiertnesset	(20-0-0)
1 Dito på gården Krogøen	(20-0-0)
1 Dito på Møchlebust	(8-0-0)
INDGIELD:	
Sr. Hans Legangers debet til boet efter obl. af 23.maji 1794	(86-2-8)
Sr. Olsen skylder til boet for oppebåret landskyld og kirkerettigheder efter specification af 19.sept 1794	(109-4-9)
Niels Ellingsen Giøsund efter regning indleveret den 20.sept. 1794	(40-5-0)
nok efter forkl. ved sidste skifte samling	(17-0-1)
Restance af ubetalte rettigheder af Sande Kirke, opløbende efter liste af 31.decbr. til	(26-3-7)
Sr. Claus Rødseth skylder til boen efter regning af 19. sept. 1794	(105-3-14)
Sr. Jan Rødseth efter specificeret regning af 19.jan.1795, for oppebårne indgiæld og landskyld, skylder til boen (195-5-4)	
for 10 td. havre af Sande Kirke i året 1793, følge regn. af do. dato	(15-0-0)
12 td. dito af Søvde Kirke	(18-0-0)
For skatter som i C.Rødseths regn. er ført boet til udgift men af ham, efter den fornevnte accord om gården Hatløen bør betales	(10-4-4) =
Johannes Hestholmen skylder til boen for rest. på et huus	(2-0-0)

CHREATURE

Som efter arvingernes forening ved reisterings forretningen skal pålodnes
enhver af arvingerne således Sc:

Til Jan Rødseth: 1 koe Nøglehorn (5-0-0), 1 strenget Dito (5-0-0).

1 sort Dito (5-0-0), 1 hvid h. Do. (3-0-0)

Til Claus Rødseth: De 2de fornevnte kiør, hvilke han i sin regning til boet har
anført sig til udgift, og derfor ikke nu kan indtages boet til indtægt.

Til Niels Ellingsen: 1 strenget koe (4-3-0), 1 hviid Dito (4-0-0).

Til Sivert Olsen: 1 sort h. koe (5-0-0), 1 rød qvie (2-3-0), 1 rød med 1 horn.(3-3-0)

REEDE PENGE.

Auctions beløbet af løsøret og en deel udestående gield, som er indcasseret af
Jan Rødseth og Sr.Olsen (1397-5-15)

Dito for jordebrug, som den 2den juni 1794 blev solgt, og hvorfor pengene
er indcasseret af Jan Rødseth (163-0-0)

De af Hans Røring til Sr.Olsen som boets incassator betalte penge for
en stue i Ålesund (47-3-1)

SUMMA 7013rd. 4m. 15sk.

Derimod bliver Boens UDGIFF følgende:

Rasmus Olsen Wiig (20-0-0)

Peder Hatløen (25-0-0)

Søren Leene (15-0-0)

Niels Knudsen Hatløen (30-0-0)

Niels Poulsen ibdm. (8-0-0)

Enken Maren Hof (3-0-0)

Anders Hatløen (5-0-0)

Magrethe Koppen (5-0-0)

Sr. Hans Krohn (16-4-7)

Ole Sounes (5-0-0)

Gunder Skomager (2-0-0)

Knud Ulvsteen (8-0-0)

Sr. Johan Leganger for hans efter Obl. tilgodehavende capital
med renter efter afdrag for 1/4 Pro-Ctoen (636-3-10)

Sr. Jan Rødseth for hans efter regning af 29. janua. 1795 tilgode-
kommende her af boen, som af ham er ballanceret med adskilligt
han har incasseret og oppebåret af boen, så han, efter sammes
fradrag kun tilkommer af boen 191rd.3m.4sk. ; men da det som
Sr.Rødseth har docurteret sig for i regningen, måe for ordens skyld
i dette skiftebrev føres boet til indtægt ; altså bliver og at føre det
til udgift hans fulde fordrings summa (594-0-12)

Christopher Rønneberg de ham ved eragting af dags dato tilkiendte (6-4-0)

≡ 1380rd. 0m. 13sk.

Hertil kommer følgende skifte og auctions omkostninger Sc: Auct. Omkost:

Auctions placaternes udstædelse 12 stq. (1-0-8)

bekjendtgjørelsen (3-0-0)

St. papir til auct. verket (1-3-0)

Beskriv. på 62 ark (7-4-8)

Bekræftn. (0-1-4)

Sall. af det solgte løsøre (55-5-2)

Registraturen til auct. 36 ark	(4-3-0)	
For 2de opråb ved auct. over løsøret af 3de gårde	(12-0-0)	
For opråbene ved sidste auct. af 3de brug i Ulvestad , som ej blev solgte	(6-0-0)	
For opråben på 2de stuer	(4-0-0)	
Skiftes Omkostning:		
Sall. af beholdning	(53-1-8)	
Beskriv. af skiftebrev	(50-0-0)	
St. papir	(27-0-0)	
1/2-ProCto.	(17-4-4)	
Skriv. tie.	(2-0-0)	
Sl. vidn.	(0-3-0)	
Tingl. i Ulvsten Skib.	(1-4-8)	
Do. i Nærøe	(1-1-8)	
Do. i Wandelven	(1-4-8)	
Do. i Røvde	(1-3-0)	
Do. i Wolden	(1-0-0)	
Tingl. i Ørsten	(1-0-0)	= (8-1-8)
For udsl. af J. Legangers obl.	(0-4-8)	
Fogden	(0-2-0)	
For Dødsf. beskj. i avis.	(4-0-0)	= (259-4-2)
Sr. Olsen for incassation af auct. peng. for løsøret		(55-4-1)
	<u>SUMMA</u>	<u>1695rd. 4m. 1sk.</u>

Når denne boens afgang, fradrages forestående indtægt,
bliver igjen i beholden boe 5318rd. 0m. 14sk.
Deraf nyder datteren Madm. Olsen efter arvingernes tilståelse forlods (50-0-0)
og Iomfrue Rødseth i lige måde (60-0-0) = (110-0-0)
Bliver igjen til endelig deeling 5208rd. 0m. 14sk.
Deraf kommer på hver broderlod 1489rd. 1m. 4,5/7sk.
og på hver søsterlod 744rd. 3m. 2,6/7sk.

Altså tilkommer: Ældste søn	(1488-0-4)	
Yngste søn	(1488-0-4)	
Ældste datter	(744-0-2)	
Anden datter arv	(744-0-2)	
og forlods tilståede	(50-0-0)	= (794-0-2)
Yngste datter arv	(744-0-2)	
og forlods	(60-0-0)	= (804-0-2)
<u>Hvorved udkommer fornevnte boets beholdning</u>		<u>5322rd. 0m. 14sk.</u>

Til enhver vedkommende skeede sådant

Udlæg:

Rasmus Wiig for 20rd. : 1 stue på Møchlebust	(8-0-0),	
reede penge hos Olsen	(12-0-0)	= (20-0-0)
Peder Hatløen	(25-0-0)	
Søren Leene	(15-0-0)	
Niels Hatløen	(30-0-0)	
Niels P. ibid.	(8-0-0)	

Enken Maren Hof	(3-0-0)		
Anders Hatløyen	(5-0-0)		
Margrethe Roppen	(5-0-0)		
Hans Krohn	(16-4-7)		
Ole Sounes	(5-0-0)		
Gunder Skomager	(2-0-0)		
Knud Ulvsteen	(8-0-0)	=	(122rd. 4m. 7sk.)

Til hvilke samtlige er skeed udlæg af de reede penge hos Sr.Olsen med (122-4-7)

Sr. Johan Leganger for 636rd. 3m. 10sk.

Sounes 3,3/4 mell.	(75-0-0)		
Øvre Brandahlslied 1vog 9ms.	(60-0-0)		
Nedre Dito 1 vog 1pd. 3ms.	(120-0-0)		
Qvame 1vog 18ms.	(70-0-0)		
Qvamsmyhren 1,5 vog	(120-0-0)		
3de jordebrug nemlig Petters, Gunders og Carls i gården Saure	(150-0-0)		
Penge Hos Olsen	(41-3-10)	=	(636-3-10)

Christopher Rønneberg for 6rd.4m. 0sk. : Penge hos Olsen (6-4-0)

Skifte og auctions omkostningerne 259rd.4m.2sk.: af pengene hos Olsen (259-4-2)

Sønner Jan Rødseth: for arv (1488-0-4), og for hans fordring (594-0-12) = (2082-1-0)

Decourterer sin debet til boet	(239-3-8)		
De af ham indleverede auctions penge for 1 brug i Ulvestad	(163-0-0)		
Af de udestående rettigheder til- hørende Sande Kirke	(7-3-8)		
Hos Johannes Hestholmen	(2-0-0)		
Udi en stue stående på Hiertnesset	(5-4-5)		
Handelstædet Hatløyen	(1000-0-0)		
1/2-part i Søvde Kirke	(350-0-0)		
Rasmus Olsens brug 3 mell. i Hatløyen	(60-0-0)		
Hos Olsen af auctions pengene	(207-3-3)		
Decourterer for de ham ved auct. med arvingernes samtykke, efter vurderingen tilslagne sæng klæder	(28-4-8)		
1 koe Nøglehove	(5-0-0)		
1 stringet do.	(5-0-0)		
1 sort do.	(5-0-0)		
1 hviid h. do.	(3-0-0)	=	(2082-1-0)

Sønnen Claus Rødseth: for arv		1488rd. 0m. 4sk.
Hans skyld til boet efter regning	(105-3-14)	
Af Sande Kirkes udestående rettigheder	(7-3-8)	
Udi stuen på Hiertnesset	(5-4-5)	
1/4-p. i Sande Kirke	(400-0-0)	
Gården Sandnes	(90-0-0)	
--"-- Leene	(70-0-0)	
--"-- Sande	(120-0-0)	
I huuset på Krogøen	(20-0-0)	
Reinerts brug i Hatløen	(60-0-0)	
Morthens brug i Osnes	(110-0-0)	
Øvre Qvalsviig	(65-0-0)	
Hatlebreche	(160-0-0)	
1/2-p. i gården Krabbestie	(-----)	
Penge hos Olsen	(274-0-9)	= (1488-0-4)

Datteren Anne Kirstine: for arv		744rd. 0m. 2sk.
Decerterer mandens debet til boen	(57-5-1)	
Bekomne chreature	(8-3-0)	
Af Sande Kirkes udestående rettigheder	(3-4-13)	
Udi stuen på Hiertnesset	(2-5-2)	
Korshavn	(100-0-0)	
Welle	(40-0-0)	
Lystad	(60-0-0)	
Lars Christiens brug i Osnes	(110-0-0)	
Yttre Houge	(70-0-0)	
Houcheland	(30-0-0)	
Ulvsteen	(75-0-0)	
Penge hos Olsen	(186-0-2)	= (744-0-2)

Datteren Ingebor Marie : for arv (744-0-2), forlods (50-0-0), og mandens indcasstions sallarium (55-5-2)		= 849rd. 5m. 4sk.
Decerterer sin mands debet il boen	(109-4-9)	
De bekomne Creature	(11-0-0)	
Af Sande Kirkes rettigheder	(3-4-13)	
Udi stuen på Hiertnesset	(2-5-2)	
1/4-p- i Sande Kirke	(400-0-0)	
Storøen	(30-0-0)	
Kråen	(60-0-0)	
Jacob Saures brug	(60-0-0)	
1/2-p. i gården Krabbestie	(-----)	
Penge	(172-2-12)	= (849-5-4)

Datteren Giertrue Maria : for arv (744-0-2), forlods (60-0-0)		= 804rd. 0m. 2sk.
Af Sande Kirkes rettigheder	(3-4-13)	
Udi stuen på Hiertnesset	(2-5-2)	
Ulvestad	(252-0-0)	
Sundahlsås	(30-0-0)	
Larsses brug i Hatløen	(60-0-0)	
Møchlebust	(80-0-0)	

Tverberg	(45-0-0)
Møchlebust Krechen	(40-0-0)
Hans Legangers Obligat.	(86-2-8)
Stochsund	(70-0-0)
Penge	(133-5-11) = (804-0-2)

SÅLEDES PASSERET.

Inge Remøy Retta april 2003.

---0---